

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.09.2022

aruandeaasta lõpp: 31.08.2023

ärinimi: osäühing ASB Greenworld Eesti

registrikood: 10468649

kinnistu: Pakkesehi

küla: Nurme küla

vald: Tori vald

maakond: Pärnu maakond

postisihnumber: 85004

telefon: +372 4459530

faks: +372 4459531

e-posti aadress: asbest@asbgreenworld.com

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	12
Lisa 3 Varud	12
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	13
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	14
Lisa 6 Kapitalirent	14
Lisa 7 Laenukohustised	16
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 9 Eraldised	17
Lisa 10 Tingimuslikud kohustised ja varad	17
Lisa 11 Osakapital	18
Lisa 12 Müügitulu	18
Lisa 13 Kaubad, toore, materjal ja teenused	19
Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 15 Tööjõukulud	20
Lisa 16 Tulumaks	20
Lisa 17 Seotud osapooled	20
Aruande allkirjad	22
Vandeauditori aruanne	23

Tegevusaruanne

Osühing ASB Greenworld Eesti (edaspidi „Ettevõtte”) alustas tegevust 1998. aastal. Ettevõtte kuulub Saksamaal tegutsevale emaettevõttele ASB Grünland Helmut Aurenz GmbH ja läbi selle konsolideerimisgruppi Helmut Aurenz GmbH&Co. KG

Ettevõtte põhitegevusalaks on turba kaevandamine, pakendamine ja müük. Selleks rendib Ettevõtte Eesti Vabariigile kuuluvaid kinnistuid kokku 893 hektarit. Ettevõttele kuulub kaks kaevandamise luba, mis annavad õiguse kaevandada vähe- ja hästilagunenud turvast Pärnu maakonnas Lavassaare turbamaardlas riigile kuuluvatel kinnistutel kuni 2050 aastani.

Ettevõtte kasutab turba kaevandamisel turba freesimise tehnoloogiat. Turvas ladustatakse aunades sellise niiskussisaldusega, millega ei kaasneks toodangu isesüttimist või niiskusest tingitud riknemist. Kaevandamise maht sõltub suuresti ilmastikust ehk kui palju sajab ja kui kõrge on õhuniiskus. Turba tootmise hooaeg aruandeaastal osutus kokkuvõttes heaks. Kokku kaevandati 360 760 m³ (2022: 335 790 m³). Toodetud turba omahind suurenes võrreldes eelneva aruandeaastaga 57 senti m³ kohta. Kõrgest inflatsioonist tingituna olid suurimad hinnamõjurid kütuse- ja tööjõukulud ning masinate remondi- ja hoolduskulud.

Ettevõtte seisukoht on, et freesturbale lisaväärtust andes on võimalik oluliselt suurendada toodangu väärtus. Spetsiaalsete segude nomenklatuur on lõpmatu, sest sõltub kasvatatavast taimest, kasvutingimustest, kliimast ja mitmetest muudest asjaoludest. Ettevõtte pakketsehhis on käigus 4 tootmisliini ja kaasaegne turbasegude valmistamise süsteem. Ettevõtte on saavutanud maksimaalse töötlemisvõimsuse olemasolevate ressursside juures.

Möödunud aasta on Euroopas olnud tavapärane turba kaevandamise seisukohast. Laovarud on piisavad, et säilitada varustuskindlus olemasolevatele klientidele. Järgmisel aastal on oodata nõudluse suurenemist Põhja-Ameerika piirkonnast tingituna kehvadest ilmastikutingimustest Kanadas tootmishooajal, kus keskmine kaevandamisemaht jäi ~40% juurde tavalisest mahust.

Müügimahtude planeerimisel eelistatakse varustada pikaajalisi ja lojaalseid kliente. Suurenenud tellimustevoo täitmiseks oli osaliselt tootmine kolmes vahetuses. Müügitulu suurenemine oli tingitud tootmismahdade suunamisest ekspordiks ja samuti tootmissisendite kallinemisest.

Finantstulemused

		2023	2022
Müügitulu kokku, s.h	euro	13 784 875	12 815 456
Tegevusalade lõikes			
omatoodetud kaup	%	97	96
ostetud kaup müügiks	%	2	1,5
transporteenuste vahenduse ja muude materjalide müük	%	1	2,5
Geograafiliste piirkondade lõikes			
Eesti	%	10	8
Euroopa Liidu riigid	%	40	45
Väljaspool Euroopa Liidu riike	%	60	55
Puhaskasumirentaablus (kasum / müügitulu)	%	15	13
Maksevõime kordaja (käibevara / lühiajalised kohustused)	kordades	3	3
Omakapitali tootlus e. ROE (puhaskasum / omakapital)	%	21	20
Laenujääk / EBITDA e. Debt-to-EBITDA ratio	aasta	0,3	0,3
Aruandeaasta kasum	euro	2 008 832	1 635 299

Juhatuse ja töötajate arv ning tasud

Iga ettevõtte väärtuslikum vara on inimesed. Lisaks tööjõu üldisele puudusele muudab uue generatsiooni ja mõttemaailma pealetung tööjõu voolavamaks. Inimesed on pidevalt parema palga ja töökoha otsingul ning on varustatud suurema hulga infoga tööandjatest kui kunagi varem. Palgakasvu surve energiahindade kallinemise ja kõrge hinnakasvu tõttu on püsivalt kõrge ka sellel aastal.

Eestis ei pakuta õpet turbatootmise erialale. Enamik selles valdkonnas töötavaid inimesi on oma käe peal õppinud, kuskilt lugenud või siis töö käigus selle valdkonna teadmised omandanud.

Ettevõtte keskmine töötajate arv oli 54 inimest (2022: 50) ning nende töötasu summa oli 1 714 712 eurot (2022: 1 341 037 eurot), sealhulgas arvestati tasu ühele juhatuselise liikmele. Ettevõtte juhatuse on kolmeliikmeline.

Valuutakursside- ja intressimäärade muutumise risk ning tegevuse hooajalisus

Tehingud tarnijate ja klientidega toimuvad eurodes, mistõttu on valuutakurssidega seonduv risk madal. Intressimäärade muutumisest tulenevaid riske võib pidada keskmiseks, kuna ettevõtte arvelduslaenu/kapitalirentide intressid on seotud kiirelt kasvavate baasintressimääradega.

Turba kaevandamine sõltub ilmastikust ja on seetõttu hooajaline tegevus ja võimalik vaid suvekuudel. Ettevõtte müügikäive on väljaspool Eestit valdavalt aastaringselt ühtlane. Seevastu Eesti ja enamasti Läti müügimahtudest on hooajaline (varakevadest suve alguseni).

Plaanid ja eesmärgid järgmiseks perioodiks

Maailmas nähakse vaeva alternatiivide väljatöötamisega, mille omadused sarnanevad turbale: et oleks hea veeimavus, keemiliselt neutraalne, seemne- ja haigusevaba ning võimalik keskkonnasõbralikult ja lihtsalt utiliseerida. Paraku pole see õnnestunud tarbimise suurte mahtude tõttu ning nõudlus turbal põhinevate kasvusegude järel kasvab jätkuvalt.

Kuna Ettevõtte ei näe Eesti sisese nõudlus suurenemist turul tegutsevate ettevõtete rohkuse tõttu, siis müügimahtude suurendamiseks on võimalus laiendada tegevust toodangu eksportimisega eeskätt Aiasse ja Lähis-Idasse. Aasia majandusprognos sektori kohta näitab jätkuvat turumahu suurenemist ja on hetkel Ettevõtte peamine eksportturg.

Ettevõtte on eesmärk järgneval majandusaastal suurendada turba pakendamise võimekust tehase laiendamise näol. Projekti käigus planeeritakse rajada ka laohoone ja laiendada ala toodangu ladustamiseks välitingimustes. Jätkub tootmisväljakute väljaehitus pinnal suuruselt 240 hektarit. Hetkel on rajatud taristu ~60% suurusel maa-alal.

Professionaalne tegevus ja kuuluvus organisatsioonidesse

Eesti on osaline Euroopa rohekokkuleppes, mille järgi kliimamuutused ja keskkonnaseisundi halvenemine on oht maailmale. Sellest tulenevalt on Eesti CO₂ emissiooni vähendamise eesmärkide hulgas taastuvenergia kasutusele võtmine, et kaasa aidata kliimanetraalsuse poole liikumisel. Selle elluviimise eelduseks on riigi strateegiline tugi ja majandust soosiva õigusruumi tagamine.

Ettevõtte on Eesti Turbaliidu aktiivne liige. Läbi liidu tegevuse osaletakse aktiivselt kliimaseisundi õigusloomes ja aktide väljatöötamises. Ettevõtte on kaasatud mitmete tegevuste algatusse. Sealhulgas on sõlmitud koostööleping Tartu Ülikooliga, et välja töötada meetmed ettevõtte kui ka kogu turbatootmise CO₂ emissiooni vähendamiseks. Ettevõtte on ühinenud Eesti Turbaliidu vahendusel Peat Alliance'iga. Ühing tegeleb turbatootmise valdkonna huvide esindamisega Euroopa Liidu tasandil. Aktiivseim tegevus hetkel on töö LULUCF (Maakasutus, maakasutuse muutus ja metsandus) määrusega, taksonoomia väljatöötamisega ning omapoolsete sisendite andmisega õigusaktide kujundamisesse.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.08.2023	31.08.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 215 700	199 203	
Nõuded ja ettemaksed	1 906 235	2 631 177	2
Varud	2 624 349	2 663 884	3
Kokku käibevarad	5 746 284	5 494 264	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	6 193 963	5 242 727	5
Kokku põhivarad	6 193 963	5 242 727	
Kokku varad	11 940 247	10 736 991	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	235 842	236 174	7
Võlad ja ettemaksed	1 575 199	1 727 778	8
Eraldised	37 614	31 576	9
Kokku lühiajalised kohustised	1 848 655	1 995 528	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	619 955	441 545	7
Kokku pikaajalised kohustised	619 955	441 545	
Kokku kohustised	2 468 610	2 437 073	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	25 564	25 564	11
Kohustuslik reservkapital	18 283	18 283	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	7 418 958	6 620 772	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2 008 832	1 635 299	
Kokku omakapital	9 471 637	8 299 918	
Kokku kohustised ja omakapital	11 940 247	10 736 991	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	01.09.2022 - 31.08.2023	01.09.2021 - 31.08.2022	Lisa nr
Müügitulu	13 784 875	12 815 456	12
Muud äritulud	55 979	73 361	
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	305 561	286 929	
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	4 315	4 211	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-8 601 261	-8 699 925	13
Mitmesugused tegevuskulud	-828 485	-700 476	14
Tööjõukulud	-1 714 712	-1 341 037	15
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-752 195	-616 632	5
Muud ärikulud	-40 972	-2 257	
Ärikasum (kahjum)	2 213 105	1 819 630	
Intressitulud	22	133	
Intressikulud	-41 408	-11 890	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	2 171 719	1 807 873	
Tulumaks	-162 887	-172 574	16
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2 008 832	1 635 299	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	01.09.2022 - 31.08.2023	01.09.2021 - 31.08.2022	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	2 213 105	1 819 630	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	752 195	616 632	5
Muud korrigeerimised	6 038	16 789	9
Kokku korrigeerimised	758 233	633 421	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	724 942	-919 791	2
Varude muutus	39 535	-630 762	3
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-266 662	655 390	8
Kokku rahavood äritegevusest	3 469 153	1 557 888	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-1 052 061	-1 003 888	5
Laekunud intressid	22	133	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-1 052 039	-1 003 755	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-349 522	-545 007	6
Makstud intressid	-41 408	-11 890	
Makstud dividendid	-837 113	-827 426	16
Makstud ettevõtte tulumaks	-172 574	-89 561	16
Muud laekumised finantseerimistegevusest	0	315 000	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-1 400 617	-1 158 884	
Kokku rahavood	1 016 497	-604 751	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	199 203	803 954	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 016 497	-604 751	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 215 700	199 203	

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.08.2021	25 564	18 283	7 448 198	7 492 045
Aruandeaasta kasum (kahjum)			1 635 299	1 635 299
Väljakuulutatud dividendid			-827 426	-827 426
31.08.2022	25 564	18 283	8 256 071	8 299 918
Aruandeaasta kasum (kahjum)			2 008 832	2 008 832
Muutused muudest väljamaksetest omanikele			-837 113	-837 113
31.08.2023	25 564	18 283	9 427 790	9 471 637

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

ASB Greenworld Eesti OÜ raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi, v.a. juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõttele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Ettevõtte kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeem nr 1 alusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Finantsvarad

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid.

Finantsvara võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest saadud tasu õiglane väärtus.

Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Finantsvara müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st päeval, mil ettevõtte kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas.

Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid.

Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused seisuga 31. august 2023 on ümber hinnatud Eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate, sh kontserni ettevõtete vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Ostjatelt laekumata nõudesummad on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtuvalt. Seejuures on hinnatud igalt ostjalt laekumata summasid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni ostja maksevõime kohta. Nõuded, mis on hinnatud ebatõenäoliselt laekuvaiks, on kantud muudesse tegevuskuludesse.

Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Selliste nõuete arvestust peetakse bilansiväliselt.

Muud nõuded kajastatakse samuti korrigeeritud soetusmaksumuses.

Ettemaksed kajastatakse tehtud ettemaksete summas.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, millela varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses. Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid. Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse kaalutud keskmise meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna ja kajastatakse kasumiaruandes real "kaubad, toore, materjal ja teenused".

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 200 eurost ja kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest erinevatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektina, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: (a) on tõenäoline, et ettevõtte saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Juhul, kui teatud materiaalse põhivara kaetav väärtus on langenud alla tema bilansilise väärtuse, siis hinnatakse see vara alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus või selle vara õiglane väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse ettevõtteväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodil kuluna kasumiaruandes real "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus".

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtus vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t. edasi ulatuvalt.

Põhivarade arvelevõtmise alampiiir 200

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Maa	Piiramata kasutusiga
Ehitised ja rajatised	10-20 aastat
Masinad ja seadmed	5-15 aastat
Muu materialne põhivara	3-5 aastat

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud renditehinguid käsitletakse kasutusrendina.

Ettevõtte rentnikuna

Rentnik kajastab rendi jõustumisel kapitalirendi oma bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma üüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Vastav kohustus rendile andjale kajastatakse bilansis kapitalirendikohustusena. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud kajastatakse tekkepõhiselt kasumiaruandes.

Rendiperioodi jooksul tasutavad kasutusrendimaksed kajastatakse kuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul, sõltumata sellest, millal maksed tegelikult aset leiavad.

Finantskohustised

Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustuse eest makstud tasu õiglane väärtus.

Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustusega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsvara oste kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks finantsvara üle.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldi juhul kui ettevõtte lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille kohustuse summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldiste hindamisel lähtutakse juhatuse hinnangutest, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest ning need kajastatakse bilansis summas, mis on bilansipäeva seisuga vajalikud eraldisega seotud kohustuste rahuldamiseks.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on ettevõtte juhtkonna hinnangul alla 50%, on avalikustatud tingimuslike kohustustena raamatupidamise aastaaruande lisades.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Toodangu ja kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kui on selgunud, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum koheselt ja täies ulatuses kasumiaruandes.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt.

Maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende ja teatud liiki väljamakseid ning kulusid, mis on ära toodud tulumaksuseaduses. Väljamakstud dividendide osas on maksumääraks 20/80. Alates 01.01.2018 kehtib Eestis uus dividendide maksustamise kord, mis näeb ette madalama tulumaksumäära 14% (või 14/86 dividendide netosummalt) rakendamise võimaluse regulaarsetele kasumijaotustele. Madalamat maksumäära võib rakendada, kui jaotatava kasumi summa ei ületa ettevõtte viimase kolme aasta keskmist jaotatud kasumit, millelt on Eestis makstud tulumaksu.

Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena.

Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Seotud osapooled

Tehinguteks seotud osapooltega loetakse tehinguid emaettevõtjaga, aktsionäridega, samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtjatega, juhatuse liikmetega, töötajate, nende lähisugulastega ja firmadega, milles nad omavad olulist osalust.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Sündmused pärast aruandekuupäeva, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.08.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	1 766 129	1 766 129	
Ostjatelt laekumata arved	1 766 129	1 766 129	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	137 092	137 092	4
Ettemaksed	3 014	3 014	
Tulevaste perioodide kulud	3 014	3 014	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 906 235	1 906 235	

	31.08.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	2 112 931	2 112 931	
Ostjatelt laekumata arved	2 112 931	2 112 931	
Nõuded seotud osapoolte vastu	240 080	240 080	17
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	275 152	275 152	4
Ettemaksed	3 014	3 014	
Tulevaste perioodide kulud	3 014	3 014	
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 631 177	2 631 177	

Lisa 3 Varud

(eurodes)

	31.08.2023	31.08.2022
Tooraine ja materjal	700 125	976 499
Lõpetamata toodang	1 394 546	1 167 258
Valmistoodang	282 616	204 344
Müügiks ostetud kaubad	247 062	315 783
Kokku varud	2 624 349	2 663 884

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.08.2023		31.08.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		162 887		172 574
Käibemaks	75 330		82 342	
Üksikisiku tulumaks		42 819		31 969
Erisoodustuse tulumaks		210		205
Sotsiaalmaks		76 204		57 971
Kohustuslik kogumispension		2 036		1 596
Töötuskindlustusmaksed		4 931		3 955
Maamaks		2 182		2 339
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad		29 184		62 266
Ettemaksukonto jääk	61 762		192 810	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	137 092	320 453	275 152	332 875

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

										Kokku
	Maa	Ehitised	Transportivahendid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.08.2021										
Soetusmaksumus	51 257	5 079 384	50 728	5 630 551	5 681 279	56 605	0	94 500	94 500	10 963 025
Akumuleeritud kulum		-2 550 286	-50 728	-3 832 213	-3 882 941	-40 579				-6 473 806
Jääkmaksumus	51 257	2 529 098	0	1 798 338	1 798 338	16 026	0	94 500	94 500	4 489 219
Ostud ja parendused		353 461		1 010 805	1 010 805	4 624	1 250		1 250	1 370 140
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost		353 461					1 250		1 250	354 711
Muud ostud ja parendused				1 010 805	1 010 805	4 624				1 015 429
Amortisatsioonikulu		-207 180		-400 830	-400 830	-8 622				-616 632
Ümberliigitamised				94 500	94 500			-94 500	-94 500	
Ümberliigitamised ettemaksetest				94 500	94 500			-94 500	-94 500	
31.08.2022										
Soetusmaksumus	51 257	5 432 845	50 728	6 687 601	6 738 329	59 875	1 250	0	1 250	12 283 556
Akumuleeritud kulum		-2 757 466	-50 728	-4 184 788	-4 235 516	-47 847				-7 040 829
Jääkmaksumus	51 257	2 675 379	0	2 502 813	2 502 813	12 028	1 250	0	1 250	5 242 727
Ostud ja parendused		516 630	27 333	741 483	768 816	19 086	398 899		398 899	1 703 431
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost		516 630					313 099		313 099	829 729
Muud ostud ja parendused			27 333	741 483	768 816	19 086	85 800		85 800	873 702
Amortisatsioonikulu		-244 367	-1 519	-493 595	-495 114	-6 689				-746 170
Allahindlused väärtuse languse tõttu				-6 025	-6 025					-6 025
31.08.2023										
Soetusmaksumus	51 257	5 949 475	78 061	7 354 443	7 432 504	77 583	400 149		400 149	13 910 968
Akumuleeritud kulum		-3 001 833	-52 247	-4 609 767	-4 662 014	-53 158				-7 717 005
Jääkmaksumus	51 257	2 947 642	25 814	2 744 676	2 770 490	24 425	400 149		400 149	6 193 963

Lisa 6 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.08.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Masinad ja seadmed	1 309	1 309		3Euribor+1,26%	EUR	09.2023
Masinad ja seadmed	3 458	3 458		6Euribor+1,7%	EUR	12.2023
Masinad ja seadmed	14 551	14 551		6Euribor+1,7%	EUR	02.2024
Masinad ja seadmed	10 598	10 598		6Euribor+1,7%	EUR	04.2024
Masinad ja seadmed	10 821	4 572	6 249	6Euribor+2,09%	EUR	12.2025
Masinad ja seadmed	20 234	9 229	11 005	6Euribor+1,99%	EUR	10.2025
Masinad ja seadmed	75 707	24 063	51 644	6Euribor+1,89%	EUR	09.2026
Masinad ja seadmed	60 519	18 715	41 804	6Euribor+1,89%	EUR	10.2026
Masinad ja seadmed	53 158	14 629	38 529	6Euribor+1,06%	EUR	03.2027
Masinad ja seadmed	191 190	49 706	141 484	6Euribor+1,8%	EUR	05.2027
Masinad ja seadmed	210 493	41 396	169 097	6Euribor+1,45%	EUR	04.2028
Masinad ja seadmed	203 759	43 616	160 143	6Euribor+1,45%	EUR	02.2028
Kapitalirendikohustised kokku	855 797	235 842	619 955			

	31.08.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Masinad ja seadmed	13 819	13 819		6Euribor+1,95%	EUR	09.2022
Masinad ja seadmed	16 911	15 602	1 309	3Euribor+1,26%	EUR	09.2023
Masinad ja seadmed	13 714	10 256	3 458	6Euribor+1,7%	EUR	12.2023
Masinad ja seadmed	43 282	28 730	14 552	6Euribor+1,7%	EUR	02.2024
Masinad ja seadmed	26 268	15 670	10 598	6Euribor+1,7%	EUR	04.2024
Masinad ja seadmed	15 298	4 477	10 821	6Euribor+2,09%	EUR	12.2025
Masinad ja seadmed	29 279	9 045	20 234	6Euribor+1,99%	EUR	10.2025
Masinad ja seadmed	33 313	33 313		6Euribor+2,0%	EUR	02.2023
Masinad ja seadmed	99 317	23 610	75 707	6Euribor+1,89%	EUR	09.2026
Masinad ja seadmed	78 881	18 362	60 519	6Euribor+1,89%	EUR	10.2026
Masinad ja seadmed	67 631	14 474	53 157	6Euribor+1,06%	EUR	03.2027
Masinad ja seadmed	240 006	48 816	191 190	6Euribor+1,8%	EUR	05.2027
Kapitalirendikohustised kokku	677 719	236 174	441 545			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.08.2023	31.08.2022
Masinad ja seadmed	1 560 377	2 041 444
Kokku	1 560 377	2 041 444

Lisa 7 Laenukohustised

(eurodes)

	31.08.2023	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Kapitalirendikohustised kokku	855 797	235 842	619 955		6
Laenukohustised kokku	855 797	235 842	619 955		

	31.08.2022	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Kapitalirendikohustised kokku	677 719	236 174	441 545		6
Laenukohustised kokku	677 719	236 174	441 545		

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.08.2023	31.08.2022
Masinad ja seadmed	1 560 377	2 041 444
Kokku	1 560 377	2 041 444

Aruandeaastal on sõlmitud lühiajaline arelduskrediidileping summas 700 000 eurot, mis 31.08.2023 seisuga on kasutamata ja bilansis ei kajastata.

Panga kasuks seatud tagatised
hüpoteek Pakkesehhi kinnistule summas 350 000 eurot
kommertspandidd vallasvarale pandisummas 850 000 eurot

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.08.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	842 091	842 091	
Võlad töövõtjatele	224 769	224 769	
Võlad seotud osapooltele	18 995	18 995	17
Maksuvõlad	320 453	320 453	4
Muud võlad	168 891	168 891	
Muud viitvõlad	168 891	168 891	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 575 199	1 575 199	

	31.08.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 067 694	1 067 694	
Võlad töövõtjatele	167 516	167 516	
Võlad seotud osapooltele	76 220	76 220	17
Maksuvõlad	332 875	332 875	4
Muud võlad	83 473	83 473	
Muud viitvõlad	83 473	83 473	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 727 778	1 727 778	

Lisa 9 Eraldised

(eurodes)

	31.08.2021	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	31.08.2022
Turbamaardla taastamisreserv	14 787	16 789	0	31 576
Kokku eraldised	14 787	16 789		31 576

	31.08.2022	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	31.08.2023
Turbamaardla taastamisreserv	31 576	18 038	-12 000	37 614
Kokku eraldised	31 576	18 038	-12 000	37 614

Ammendunud turbamaardlate rekultiveerimiskohustis. Eraldise moodustamisel on lähtutud kohustusest luua tingimused raba taastamiseks. Eraldist on kasutatud turbatootmisala korrastamise projekti koostamise tarbeks.

Lisa 10 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.08.2023	31.08.2022
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	7 592 813	6 641 970
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	1 834 977	1 614 101
Kokku tingimuslikud kohustised	9 427 790	8 256 071

Ettevõtte kasuks on seatud tootmiseseadmele tootjagarantii 5% ulatuses seadme maksumusest kuni 20.05.2024

Lisa 11 Osakapital

(eurodes)

	31.08.2023	31.08.2022
Osakapital	25 564	25 564
Osade arv (tk)	1	1

Lisa 12 Müügitulu

(eurodes)

	01.09.2022 - 31.08.2023	01.09.2021 - 31.08.2022
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	1 364 419	963 967
Läti	988 413	1 176 984
Leedu	179 980	93 511
Saksamaa	780 608	1 140 498
Hispaania	511 570	675 269
Holland	218 596	177 297
Itaalia	66 424	50 151
Rumeenia	205 485	214 052
Tšehhi	1 160 998	1 005 270
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	86 495	245 318
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	5 562 988	5 742 317
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Türgi	124 039	610 774
India	303 929	47 328
Iisrael	186 702	267 299
Hiina	6 790 026	5 286 245
Araabia Ühendemiraadid	447 324	571 110
Norra	123 260	112 914
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	246 607	177 469
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	8 221 887	7 073 139
Kokku müügitulu	13 784 875	12 815 456
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Müüdnud omatoodetud kaup	13 410 906	12 271 975
Vahendatud transporditeenus	101 835	236 708
Ostetud väetiste müük	224 333	218 698
Muude kaupade või teenuste müük	47 801	88 075
Kokku müügitulu	13 784 875	12 815 456

Lisa 13 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	01.09.2022 - 31.08.2023	01.09.2021 - 31.08.2022
Tooraine ja materjal	4 227 903	3 948 879
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	266 884	204 536
Energia	625 651	674 178
Elektrienergia	158 421	163 227
Kütus	467 230	510 951
Transpordikulud	3 277 417	3 695 782
Maarent	9 042	9 042
Üür ja rent	40 548	20 056
Muud maksud	131 300	120 765
Riigilõiv	4 478	9 897
Muud	18 038	16 790
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	8 601 261	8 699 925

Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	01.09.2022 - 31.08.2023	01.09.2021 - 31.08.2022
Üür ja rent	10 917	8 948
Tööjõurent	45 833	49 372
Energia	36 831	24 123
Kütus	36 831	24 123
Mitmesugused bürookulud	14 498	15 774
Lähetuskulud	4 511	209
Riiklikud ja kohalikud maksud	12 014	11 047
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	40 314	0
Kindlustuskulud	55 742	46 123
Reklaamikulud	10 776	3 438
Posti- ja sidekulud	13 208	12 112
Hooldus- ja remondikulud	343 429	281 061
Audiitor-, juriidilised ja konsultatsioonikulud	70 585	90 557
Infotehnoloogilised kulud	16 296	40 009
Muud	153 531	117 703
Kokku mitmesugused tegevuskulud	828 485	700 476

Lisa 15 Tööjõukulud

(eurodes)

	01.09.2022 - 31.08.2023	01.09.2021 - 31.08.2022
Palgakulu	1 236 364	970 969
Sotsiaalmaksud	425 677	333 242
Reserv	52 671	36 826
Kokku tööjõukulud	1 714 712	1 341 037
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	53	50
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	53	49
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	1	1

Reserv sisaldab aruandeperioodil tekkinud lisatasude kohustust.

Lisa 16 Tulumaks

(eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	01.09.2022 - 31.08.2023		01.09.2021 - 31.08.2022	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	837 113	162 887	827 426	172 574
Muud riigid kui Eesti	837 113	162 887	827 426	172 574
Kokku	837 113	162 887	827 426	172 574

Lisa 17 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	ASB Grünland Helmut Aurenz GmbH
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Saksamaa
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	Helmut Aurenz GmbH & Co. KG
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Saksamaa

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.08.2023	31.08.2022	Lisa nr
Nõuded ja ettemaksed			
Emaettevõtja	0	183 684	
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	0	56 395	
Kokku nõuded ja ettemaksed	0	240 079	2
Võlad ja ettemaksed			
Emaettevõtja	3 682	12 927	
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	15 313	63 293	
Kokku võlad ja ettemaksed	18 995	76 220	8

MÜÜDUD	01.09.2022 - 31.08.2023			01.09.2021 - 31.08.2022	
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused
Emaettevõtja	562 734	35 180		900 873	81 645
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	1 232 626	55 724		1 189 285	63 847
Kokku müüdud	1 795 360	90 904		2 090 158	145 492

OSTETUD	01.09.2022 - 31.08.2023			01.09.2021 - 31.08.2022	
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused
Emaettevõtja	100 350	108 068	3 671	295 115	72 361
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad		78 476			103 274
Kokku ostetud	100 350	186 544	3 671	295 115	175 635

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	01.09.2022 - 31.08.2023	01.09.2021 - 31.08.2022
Arvestatud tasu	110 713	98 910
renditulu	6 000	6 000

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 13.10.2023

osaühing ASB Greenworld Eesti (registrikood: 10468649) 01.09.2022 - 31.08.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JÜRI TIIDERMANN	Juhatuse liige	13.10.2023

Aruande osanike koosoleku kinnitamise staatus

Osanike koosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

osaühing ASB Greenworld Eesti osanikule

Arvamus

Oleme auditeerinud osaühing ASB Greenworld Eesti (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.08.2023 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.08.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu asjaolu

Ettevõtte 31.08.2022 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruannet auditeeris teine audiitor, kes avaldas modifitseerimata arvamuse nende aruannete kohta 01.11.2022.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Mart Nõmper

Vandeaudiitori number 499

Grant Thornton Baltic OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 3

Pärnu mnt 22, 10141 Tallinn

18.10.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

osaühing ASB Greenworld Eesti (registrikood: 10468649) 01.09.2022 - 31.08.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MART NÖMPER	Vandeaudiitor	20.10.2023

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.08.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	7 418 958
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2 008 832
Kokku	9 427 790
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	9 427 790
Kokku	9 427 790

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Turba tootmine	08921	13410907	97.29%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4459530
Faks	+372 4459531
E-posti aadress	asbest@asbgreenworld.com